

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของเรื่องที่จะศึกษา

การเลี้ยงไก่เพื่ออาศัยรับประทานเนื้อและไข่ได้มีมาในประเทศไทยนานแล้ว โดยเป็นการเลี้ยงไก่พันธุ์พื้นเมืองไว้ได้ทุนบ้าน ต่อมาก็มีการเลี้ยงไก่เป็นฟาร์มขนาดย่อมทั้งไก่พันธุ์เนื้อและไก่พันธุ์ไข่เพื่อผลิตเนื้อไก่และไข่ไก่ป้อนตลาด เนื่องจากผลิตผลจากไก่เป็นอาหารที่ให้โปรตีนและพลังงานมาก อีกทั้งยังมีราคาไม่สูงเกินไป สามารถนำไปตัดแปลงเป็นอาหารหวานคาวได้หลายชนิด จึงเป็นที่นิยมบริโภคกันอย่างแพร่หลาย

ในปัจจุบันนี้ อาชีพการเลี้ยงไก่ไข่ได้ขยายตัวออกไปอย่างกว้างขวางและผู้เลี้ยงส่วนมากก็ประสบความสำเร็จด้วยดี ทั้งนี้เพราะอาชีพการเลี้ยงไก่ได้รับการพัฒนาให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา ทั้งในด้านพันธุ์ไก่ อาหาร โรคเรื้อรัง หลักการเลี้ยง การสุ่ขยาภิบาล และการควบคุมโรค พร้อมทั้งได้รับคำแนะนำทางด้านวิชาการต่าง ๆ จากหน่วยราชการที่เกี่ยวข้องและบริษัทเอกชน เป็นอย่างดีตลอดมา

ตลาดการค้าไข่ไก่มักจะเป็นตลาดที่แน่นอน แต่เมื่อมีผู้ผลิตมากราย จึงมีปริมาณไข่ไก่เข้าสู่ตลาดเป็นจำนวนมาก ขณะที่ความต้องการบริโภคไม่ได้เพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สมดุลกัน ทำให้ภาวะการค้าไข่ไก่ได้เริ่มซบเซาลงมาตั้งแต่ปลายปี 2526 ราคาขายส่งไข่ไก่ในตลาดกรุงเทพฯ ระยะ 6 เดือนแรกของปี 2527 ราคาเฉลี่ยต่อร้อยฟองเท่ากับ 113.60 บาท ซึ่งลดลงร้อยละ 8.40 บาท เมื่อเปรียบเทียบกับระยะเดียวกันของปี 2526¹

¹ เศรษฐกิจการพาณิชย์, กรม. รายงานวิเคราะห์ข่าวการค้า. ฉบับที่ 17/2527 (กรกฎาคม 2527): 1-3.

สำหรับตลาดต่างประเทศที่สำคัญได้แก่ ออสเตรเลีย ซึ่งเป็นประเทศที่ประชาชนโดยทั่วไปนิยมบริโภคไข่ไก่เป็นประจำทุกวัน โดยนำมาปรุงอาหารร่วมกับเครื่องปรุงอื่น ๆ หรือบริโภคเฉพาะไข่ไก่แต่เพียงอย่างเดียว และโดยเหตุที่ออสเตรียมีภูมิประเทศเป็นเกาะที่มีเนื้อที่จำกัด พื้นที่ส่วนใหญ่ถูกสร้างเป็นที่อยู่อาศัย โรงงานอุตสาหกรรม และที่ทำการธุรกิจการค้า คงมีพื้นที่เหลือสำหรับทำฟาร์มได้น้อย ออสเตรเลียจึงต้องพึ่งการนำเข้าไข่ไก่จากต่างประเทศเกือบทั้งหมด

การส่งออกไข่ไก่ไปยังตลาดออสเตรีย มีคู่แข่งที่สำคัญคือ ประเทศจีน ซึ่งครองตลาดไข่ไก่ของออสเตรียมากที่สุด โดยมีส่วนแบ่งตลาด (Market Share) ไข่ไก่โดยเฉลี่ยในระยะ 3 ปี (2524-2526) ถึงกว่าร้อยละ 80 รองลงมาคือสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีส่วนแบ่งตลาดร้อยละ 9.97 ประเทศไทยเคยมีส่วนแบ่งตลาดอยู่ลำดับที่ 3 ในปี 2524 (ร้อยละ 3.33) และปี 2525 (ร้อยละ 2.35) และลดลงไปเป็นลำดับที่ 5 ในปี 2526 (ร้อยละ 1.78) โดยมีออสเตรเลีย และฝรั่งเศส มาแย่งส่วนแบ่งตลาดไป²

ข้อที่ควรพิจารณามาพิจารณาประกอบเพื่อหาทางให้ไข่ไก่จากประเทศไทยอยู่ในฐานะที่แข่งขันกับไข่ไก่จากประเทศอื่นได้ ก็คือ ราคา เพราะปัจจุบันราคาไข่ไก่ของไทยอยู่ในเกณฑ์ที่สูง เมื่อเทียบกับราคาไข่ไก่จากประเทศผู้ส่งไข่ไก่เข้าไปขายในออสเตรียอื่น ทั้ง ๆ ที่ประเทศเหล่านั้นมีที่ตั้งอยู่ไกลกว่า ต้องเสียค่าขนส่งสูงกว่าประเทศไทย ดังนั้นเพื่อให้ราคาไข่ไก่จากประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งได้ จึงควรมีการศึกษาถึงต้นทุนการผลิตไข่ไก่ของไทย เพื่อปรับปรุงต้นทุนการผลิตให้ลดลง

ระบบการเลี้ยงไก่ไข่เพื่อการค้าที่กำลังได้รับความนิยมมีอยู่ 2 วิธี คือ วิธีการเลี้ยงแบบขังกรงตับ (Battery Cage System) และวิธีการเลี้ยงแบบปล่อยพื้น (Litter Floor System) การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนผลิตไข่ไก่ทั้ง 2 วิธี ก็เพื่อให้เห็นว่าวิธีใดจะก่อให้เกิดต้นทุนในการผลิตที่ต่ำที่สุด และให้ผลตอบแทนจากการลงทุนสูงที่สุด เพื่อที่จะได้เป็นข้อมูลสนับสนุนให้ผู้เลี้ยงตัดสินใจใช้วิธีนั้น เพื่อลดต้นทุนการผลิตและสามารถแข่งขันในด้านราคากับประเทศคู่แข่งอื่น ๆ ได้

² ส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์, ส.มาคม. สารสินไก่ ปีที่ 32 เล่มที่ 10 (ตุลาคม 2527): 19.

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับระบบการเลี้ยงไก่ไข่แบบยังกรงตับและแบบปล่อยพื้น
2. เพื่อศึกษาต้นทุนการผลิตไข่ไก่ทั้งระบบการเลี้ยงแบบยังกรงตับและแบบปล่อยพื้น
3. เพื่อเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตไข่ไก่ทั้งระบบการเลี้ยงแบบยังกรงตับและแบบปล่อยพื้น และเปรียบเทียบถึงผลตอบแทนจากการลงทุนที่ผู้เลี้ยงได้รับจากการเลี้ยงไก่ไข่ทั้ง 2 วิธี

ขอบเขตการศึกษา

ศึกษาวิจัยวิธีการเลี้ยงของฟาร์มขนาด 1 - 10,000 ตัว 10,001 - 50,000 ตัว และขนาด 50,001 ตัวขึ้นไป ในเขตจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรี นครราชสีมา สระบุรี นนทบุรี ภูเก็ต นครปฐม และเขตย่านเมืองกรุงเทพมหานคร

วิธีดำเนินการศึกษาและค้นคว้า

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลทั้งจากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และทุติยภูมิ (Secondary Data)

1. ข้อมูลปฐมภูมิ โดยการออกสำรวจภาคสนาม โดยสัมภาษณ์ผู้เลี้ยงโดยตรงในเขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จังหวัดฉะเชิงเทรา จังหวัดชลบุรี จังหวัดนครราชสีมา จังหวัดสระบุรี จังหวัดนนทบุรี และจังหวัดนครปฐม โดยอาศัยแบบสอบถามที่แสดงไว้ในภาคผนวกเป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ โดยทำการวิจัยในช่วงเวลาตั้งแต่เดือนธันวาคม 2527 ถึงเดือนมกราคม 2529 ผลจากการสัมภาษณ์จะทำให้ทราบข้อมูลทางด้านต้นทุนการผลิต เงินลงทุน รายได้ ค่าใช้จ่าย ผลตอบแทน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่าง ๆ

2. ข้อมูลทุติยภูมิ ได้จาก เอกสาร วารสาร หนังสือ และรายงานที่เกี่ยวข้องกับการเลี้ยงไก่ไข่โดยตรง นอกจากนี้ได้อ้างอิงถึงตัวเลขและสถิติต่าง ๆ จากเล่มนราขการที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กรมเศรษฐกิจการพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมศุลกากร และสมาคมส่งเสริมการเลี้ยงไก่แห่งประเทศไทย ในพระบรมราชูปถัมภ์

3. นำข้อมูลจากทั้ง 2 แหล่งมารวบรวมเพื่อวิเคราะห์ต้นทุนการผลิต และผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่ไข่ทั้ง 2 วิธี

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้จากการศึกษา

การศึกษาเปรียบเทียบต้นทุนการผลิตและผลตอบแทนจากการเลี้ยงไก่ไข่โดยวิธีการเลี้ยงแบบขังกรงตับและแบบปล่อยพื้น ทำให้ทราบถึงต้นทุนและผลตอบแทนจากการลงทุนเปรียบเทียบระหว่างการผลิตไข่ไก่โดยระบบการเลี้ยงแบบขังกรงตับและแบบปล่อยพื้น เพื่อเป็นแนวทางในการตัดสินใจสำหรับผู้ที่ต้องการจะเลี้ยงไก่ไข่ นอกจากนั้นบุคคลที่สนใจหรือเกี่ยวข้องยังสามารถนำผลการวิจัยนี้ไปใช้เป็นแนวทางในการศึกษาค้นคว้าต่อไป